

Historia architektury współczesnej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia architektury współczesnej
Kod przedmiotu	06.4-WI-AiUP-hist.współ.03-W-S14_pNadGenJLA3Z
Wydział	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Kierunek	Architektura
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. inżyniera architekta
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- prof. dr hab. inż. arch. Hanna Kozaczewska-Golasz - dr inż. arch. Justyna Juchimiuk

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

1. Celem w zakresie wiedzy jest zapoznanie studenta z najważniejszymi zagadnieniami i problemami, związanymi z historią architektury współczesnej (XX wiek), w tym terminologią związaną z architekturą współczesną.
2. Celem w zakresie umiejętności jest nauczenie studenta odróżniania XX -wiecznych nurtów architektonicznych i określania ich cech, przybliżonego datowania budynku na podstawie cech formalnych oraz umiejętności wykorzystania form architektury XX wieku jako inspiracji twórczej.
3. Celem w zakresie kompetencji personalnych i społecznych jest uświadomienie studentowi społecznej roli architekta oraz kompetencji do popularyzacji zagadnień architektonicznych w społeczeństwie.

Wymagania wstępne

Formalne: zaliczenie przedmiotów: Historia architektury powszechnej, Historia architektury polskiej.

Nieformalne: znajomość najważniejszych zagadnień z zakresu historii XX wieku.

Zakres tematyczny

Program wykładów

Przeobrażenia ideowe i architektoniczne przełomu XIX i XX wieku– nurt inżynieryjny; konstrukcje stalowe i żelbetowe. Architektura secesyjna – specyfika form belgijskich, francuskich, hiszpańskich i wiedeńskich – podobieństwa i różnice; indywidualiści – Antonio Gaudi, Ödön Lechner. Ekspresjonizm: źródła artystyczne, szkoła amsterdamska, ekspresjonizm niemiecki (nurt organiczny, nurt geometryczny); formy pochodne – czeski kubizm. Futuryzm włoski: założenia ruchu, twórczość teoretyczna Antonio Sant’Elia. Architektura amerykańska: szkoła chicagowska. Wczesny modernizm: działalność Deutscher Werkbund (H. Muthesius, W. Gropius, van de Welde), A. Perreta, M. Berga. Neoplastycyzm - Grupa De Stijl (Theo van Doesburg, Piet Mondrian, Jacobus Johannes Pieter Oud, Gerrit Rietveld). Postawy stylistyczne w okresie międzywojennym: radziecki konstruktywizm, budownictwo osiedlowe w Niemczech; funkcjonalizm – Bauhaus, twórczość Le Corbusiera (Jeanneret Charles-Édouard), 5 punktów nowoczesnej architektury, Mies van der Rohe; działalność CIAM. Monumentalizm: style totalitarne w architekturze europejskiej – styl III Rzeszy i Włoch Mussoliniego, socrealizm radziecki. Modernizm powojenny: działalność przedwojennych funkcjonalistów (W. Gropius, Mies van der Rohe), tzw. architektura skóry i kości; wysokościowce; powojenna twórczość Le Corbusiera – brutalizm (jednostka marsylska, zabudowa Chandigarh). Architektura latynoamerykańska po 1945 roku oraz znaczenie twórczości O.Niemeyera i przebudowa Brasili. Neoekspresjonizm: Eero Saarinen, F. L Wright, J. Utzon, H. Scharoun; neokonstruktywizm – P. Nervi, K. Tange, M. Nowicki. Architektura modernistyczna w U.S.A.:L. Kahn, P. Johnson, I.M. Pei, SOM. Upadek modernizmu – przyczyny; Przedstawiciele amerykańskiego postmodernizmu: R. Venturi, M. Graves, R. Moore oraz postmodernizm wiedeński: Hundertwasser, H. Hollein. Architektura high-tech (Centre Pompidou); postmodernizm i jego odmiany (R. Venturi, Ch.Moore, R. Bofill, P. Johnson, F. Hundertwasser); dekonstruktywizm (B. Tschumi, P. Eisenman, F. Gehry, Z. Hadid, Coop Himmelb(l)au, D. Libeskind); neomodernizm (J. Nouvel, A. Siza); projekty R. Koolhaasa i OMA, architektura blob’owa (NOX, Foreign Office Architects) i projektowanie parametryczne, architektura tymczasowa – Wystawy Światowe EXPO; międzynarodowe wystawy IBA 1957-2017, współczesna architektura europejska, rozwój zrównoważony i architektura proekologiczna, nagrody architektoniczne.

Architektura polska

Wczesny modernizm – tzw. szkoła warszawska. Architektura II Rzeczypospolitej: kontynuacja form dworkowych; klasycyzm akademicki – twórczość Mariana Lalewicza i Adolfa Szyszko-Bohusza; klasycyzm zmodernizowany: gmachy publiczne; polski ekspresjonizm, tzw. szkoła krakowska – związki z ekspresjonizmem niemieckim, czeskim kubizmem i formami narodowymi; funkcjonalizm – działalność grup Blok i Praesens, architektura osiedlowa; recepcja neoplastycyzmu w architekturze polskiej; monumentalizm jako styl oficjalny lat 30.– uwarunkowania polityczne, związki z tendencjami w architekturze zachodniej; architektura Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Modernizm lat 1945 -1949: inspiracje zachodnie, żyletkowe. Socrealizm – geneza i specyfika stylu, związki z architekturą radziecką. Tzw. socmodernizm – rozwój architektury

konstruktywistycznej (konstrukcja łukowo - linowa, trzonolinowa, tensegrity); struktury wizualne o wizualnej semantyce-Forma Zamknięta /Forma Otwarta –Oskar Hansen. Architektura sakralna; Architektura wielkopłytkowa – próby kreacji architektonicznej. Postmodernizm: nurty i odmiany. Twórczość M. Budzyńskiego, D. Kozłowskiego, R. Loeglera. Neomodernizm: JEMS Architekci, formy wernakularne; dekonstruktywizm; współczesna architektura sakralna – neohistoryzm; działalność STAR-architektów w Polsce (Sir Norman Foster, Zaha Hadid, Daniel Libeskind).

Metody kształcenia

Metody podające: wykład konwencjonalny, wykład informacyjny, pokaz, prezentacje audio-wizualne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi określić znaczenie wybitnych realizacji XX wieku dla rozwoju architektury nowoczesnej, m.in. jako źródło wzorców dla współczesnego architekta	• K_U12	• kolokwium	• Wykład
poznając proces rozwojowy architektury nowoczesnej, student wyrabia sobie krytyczny umysł oraz ćwiczy umiejętność analitycznego myślenia, potrafi posługiwać się materiałami źródłowymi (literatura, bazy danych, Internet) w celu gromadzenia informacji niezbędnych do pracy zawodowej	• K_K01	• kolokwium	• Wykład
posiada uporządkowaną wiedzę na temat zjawisk stylistycznych architektury XX wieku, zna najważniejsze realizacje i nazwiska czołowych architektów, poznaje angielskie odpowiedniki terminów i pojęć architektonicznych omawianych w trakcie wykładu	• K_W04	• kolokwium	• Wykład
potrafi przełożyć zdobytą wiedzę na umiejętność operowania formami architektury nowoczesnej jako inspiracją twórczą, potrafi integrować uzyskane informacje, interpretować je oraz wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie	• K_U01	• kolokwium	• Wykład
ma świadomość ciągłości procesu rozwojowego architektury nowoczesnej oraz określa kontekst kulturowy jej funkcjonowania	• K_W03	• kolokwium	• Wykład
ma świadomość roli społecznej architekta, rozumiejąc formy i znaczenie architektury nowoczesnej, posiada kompetencje do popularyzacji zagadnień architektonicznych w społeczeństwie	• K_K06	• kolokwium	• Wykład

Warunki zaliczenia

Wykłady:

Student przystępuje do kolokwium.

Zasada ustalania oceny:

Progi punktowe:

50% -60% pozytywnych odpowiedzi dst,

61% - 70% dst plus,

71% - 80% db,

81% - 90% db+,

91% - 100% bdb.

Ocena końcowa to średnia ocen z kolokwium uwzględniająca frekwencję i czynny udział w zajęciach.

Literatura podstawowa

1. Ballenstedt J., Architektura. Historia i teoria, Warszawa 2000.
2. Banham R.: Rewolucja w architekturze, Warszawa 1972
3. Gossel P. Leuthauser G., Architektura XX wieku, Warszawa 2006.
4. Koch W., Style w architekturze, Warszawa 1996.
5. Kotula A., Krakowski P., Architektura współczesna, Kraków 1967.
6. Le Corbusier (Jeanneret Charles-Édouard) W stronę architektury, Seria Wyd. Fundamenty, Warszawa 2015.
7. Loos A., Ornament i zbrodnia. Eseje wybrane, Seria Wyd. Fundamenty, Warszawa 2013.
8. Miłobędzki A., Zarys dziejów architektury w Polsce, Warszawa 1988.
9. Norberg-Schultz Ch., Znaczenie w architekturze Zachodu, Warszawa 1990.
10. Nuttgens P.: Dzieje architektury, Warszawa 2001.
11. Pevsner N., Historia architektury europejskiej, t. 2, Warszawa 1980.
12. Pevsner N.: Pionierzy współczesności, Warszawa 1978.
13. Tietz J., Historia architektury XX wieku, Warszawa 2001.
14. Watkin D., Historia architektury zachodniej, Warszawa 2006.
15. Rasmussen S.E., Odczuwanie architektury (Om at opleve arkitektur), Warszawa 1999.

16. Rybczyński W., Jak działa architektura. Przybornik humanisty, Kraków 2014.
17. Zumthor P., Myślenie architekturą (Thinking Architecture), Warszawa 2012.
18. Żórawski J., Wybór pism estetycznych, Kraków 2008.

Literatura uzupełniająca

1. Basista A., Betonowe dziedzictwo. Architektura w Polsce czasów komunizmu, Warszawa - Kraków 2001.
2. Baumgarth C., Futuryzm, Warszawa 1978
3. Biegański P., U źródeł architektury współczesnej, Warszawa 1972.
4. Błaszczyk D., Juliusz Żórawski Przerwane dzieło modernizmu, Warszawa 2010.
5. Ghirardo D., Architektura po modernizmie, Toruń -Wrocław 1999.
6. Hansen O., Zobaczyć świat, Warszawa 2005.
7. Jencks C., Le Corbusier - tragizm współczesnej architektury, Warszawa 1982
8. Le Corbusier (Jeanneret Charles-Édouard), Kiedy katedry były białe: podróż do kraju ludzi nieśmiałych, Seria Wyd. Fundamenty, Warszawa 2012.
9. Lorentz S., Rottermund A., Klasycyzm w Polsce, Warszawa 1984.
10. Naylor G., Bauhaus, Warszawa 1978
11. Olszewski A., Dzieje sztuki polskiej 1890 - 1980, Warszawa 1988.
12. Olszewski A., Nowa forma w architekturze polskiej 1900 - 1925, Wrocław 1967.
13. Overly P., De Stijl, Warszawa 1979
14. Stefański K., Architektura XIX wieku na ziemiach polskich, Warszawa 2005.
15. Szafer T., Współczesna architektura polska, Warszawa 1988.
16. Wisłocka I., Awangardowa architektura polska 1918 - 1939, Warszawa 1968.
17. Włodarczyk M., Architektura lat 60 - tych w Krakowie, Kraków 2006.
18. Włodarczyk A. M., Prawdy i kłamstwa architektury, Białystok 2009.
19. Winskowski P.: Modernizm przebudowany. Inspiracje techniką w architekturze u progu XXI wieku, Kraków 2000
20. Wujek J., Mity i utopie architektury XX wieku, Warszawa 1986
21. Zachwatowicz J. (red.), Budownictwo i architektura w Polsce 1945 - 1966, Warszawa 1968.
22. Periodyki tematyczne: Architektura-Murator, Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, Architektura i Biznes, Archivolta

Uwagi

Sala wykładowa z możliwością zaciemnienia powinna być wyposażona w sprzęt audio-wizualny

Zmodyfikowane przez dr hab. inż. arch. Bogusław Wojtyszyn, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 04-05-2017 12:19)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ